

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Výchovný ústav pro mládež

338 10 Terešov 1

Identifikátor : 600 028 747

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad: 337 01 Rokycany, Čechova 582

Termín konání následné inspekce: 29. - 30. září 1999

Čj.	071 2207/99-5063
Signatura	nd6pt201

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Při komplexní inspekci, která byla v zařízení provedena ve dnech 13. - 15. října 1998, bylo zjištěno nedodržení citace § 32a odst. 2 zákona č. 258/1996 Sb. tím, že do jednoleté praktické školy byl přijat svěřenec, který nebyl absolventem zvláštní či pomocné školy (Protokol o kontrole, čj. 071 2159/98-5063).

Prověrkou dokumentace svěřence bylo doloženo využití možnosti dané metodickým pokynem MŠMT k doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou (čj. 18 371/96-24) - svěřenec [REDAKCE], absolvoval daný kurz (spolupráce vedení VÚM s pověřenou zvláštní školou v Plzni), v současné době je v souladu s citací § 15 odst. 4 vyhlášky MŠ ČSR číslo 64/1981 Sb. podmíněně ubytován mimo ústav v souvislosti s pracovním zařazením (ústavní výchova trvá).

České školní inspekci oznámil ředitel ústavu způsob bezprostředního řešení zjištěné nesrovnalosti dopisem ze dne 25. listopadu 1998.

K další činnosti ústavu byla inspekcí doporučena následující opatření:

1. Pokračovat v budování podmínek pro zřízení a otevření odborného učiliště s výukou ve dvouletém učebním oboru.

Rozhodnutím zřizovatele (MŠMT) ze dne 23. února 1999, čj. 11 683/99-21, bylo (jako součást ústavu) zřízeno učiliště se stanovením kapacity deseti svěřenců obor: 23-51-E/001 - strojírenská výroba) a stanovena délka studia na dva roky. Výuka probíhá podle učebních dokumentů denního studia pro žáky s neukončeným základním vzděláním (úspěšné absolvování alespoň 7. ročníku základní školy po devíti letech školní docházky) - materiál schválen MŠMT 6. února 1998, čj. 12 397/98-23 s platností od 1. září 1998 počínaje prvním ročníkem. Kritérium absolvování 7. ročníku základní školy není v podmínkách ústavní péče příznivé.

2. Strukturovat vnitřní skladbu zařízení tak, aby (kromě zamýšlené výuční profesní přípravy) byla v rámci republikové sítě k dispozici kapacita pro umístování chlapců (cestou DÚM) s kombinací sociálního a mentálního postižení s předpoklady pro zvládnutí nároků praktické školy i těch, jejichž dispozice či zájem o výuku absentují. Vytvořit tak prostor a podmínky pro přesuny v rámci zařízení (praktická škola - výchovná skupina s pracovním zaměřením).

Současná vnitřní struktura v zařízení zahrnuje praktickou školu, učiliště a výchovnou skupinu s pracovním zaměřením. Příjem svěřenců je realizován v kontaktu s DÚM Praha - výrazně ovlivňováno terénní potřebou.

3. Zvážit funkčnost nočních pohotovostí z pohledu nezbytné potřebnosti a článku 1, odst. 3 Pokynu náměstka ministra ze dne 30. ledna 1998, čj. 11 981/1998-24.

Zajištění bezpečnosti pracovníků je provedeno v potřebné míře, pokynu náměstka ministra je vyhověno. Systém zabezpečení v noční době je řešen neplacenou pohotovostí.

4. Věnovat odpovídající pozornost estetické a didaktické úrovni prostorů, kde chlapci žijí (třídy, pokoje, atd.).

Prohlídkou zařízení ověřen pozitivní posun, dokumentačně doloženo projednání záležitosti na pedagogické radě ústavu (pokyn ředitele). Ve třídách byly instalovány větší tabule, byla posílena intenzita osvětlení. Je využíván prostor sousedící s dílnou odborného výcviku - zřízena odborná učebna.

5. Dopracovat způsob zaměstnávání svěřenců ve večerním čase - u těch, kteří v důsledku uplatňovaného systému hodnocení mají podle bodového zisku tzv. 3. skupinu (především z pohledu výchovného využití).

Dořešeno - u 1. oddílu diferencováno v rámci zaměstnání řízeného vychovatelem, u 2. a 3. oddílu probíhá hodnocení podle stanovených pravidel (celkově je hodnocení uzavíráno v neděli večer s určením výsledků a bodového zisku).

6. Umožnit pedagogickým pracovníkům absolvování průpravy sociálně komunikativního charakteru, psychoterapie apod. Zařazovat do jednání porad i odborná etopedická témata, aplikovatelná na situaci v ústavu.

Absolvování sociálně komunikativní průpravy ve formě kurzů není realizováno. Posílení erudiční základny je věnována pozornost v rámci porad pedagogických pracovníků. Buduje se odborné publikační zázemí. Úkol trvá.

7. Zpracovat harmonogram potřebného kvalifikačního růstu učitelů a vychovatelů, a to v rovině obecně i speciálně pedagogické.

Jeden vychovatel zahájil studium na PF UK v Praze (kombinovaná forma vysokoškolské průpravy), další studium zahájí od akademického roku 2000/2001. Základní schéma možného kvalifikačního růstu pracovníků je ředitelem zpracováno - dosavadní speciálně pedagogická erudice příslušných výchovných pracovníků je nízká.

8. Posílit úroveň kontaktů ústavu se společenským děním (účast s chlapci na kulturních a sportovních akcích v okrese i jinde), zvýraznit tak aspekt řízené sociální průpravy svěřenců.

Ústav organizuje sportovní soutěže, dílčím způsobem je zabezpečována účast na akcích jiných zařízení. Rezervy přetrvávají v oblasti kulturní - návštěva divadla či jiné společenské formy kontaktu. Pozitivní je úroveň letní prázdninové činnosti - i ve smyslu daného doporučení.

9. Důsledně uplatňovat legislativní zásady při zařazování (přijímání) chlapců do přípravy v jednoleté praktické škole a v tomto smyslu též jednat s příslušnými diagnostickými ústavu. Ve vhodných případech využívat možnosti zařadit svěřence do kurzu k doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou.

V evidenčním stavu třídy jednoleté praktické školy jsou žáci s neukončeným vzděláním poskytovaným základní školou - je uzavřena dohoda se Zvláštní školou v Plzni, Pod Saským mostem o organizačním, časovém a obsahovém zajištění kurzu k doplnění vzdělání poskytovaného zvláštní školou (postupováno podle Metodického pokynu MŠMT, čj. 18 371 / 96-24 a dodatku ze dne 17. října 1996, čj. 28 605/96-22).

10. K posílení autoregulačních prvků v resocializační práci využívat v širší míře možností ovlivnění prostřednictvím svěřenecké samosprávy.

Zásady práce se svěřeneckou samosprávou jsou rozpracovány v aktualizovaném Domácím řádu (článek XIII), vedením je pověřen vychovatel p. Polák. Systematická práce a především pak možná výtěžnost autoregulačního charakteru není zatím v plné šíři využívána.

11. Upřesnit příslušně partie Domácího řádu - přesný název zařízení, práva svěřenců, chod výchovné skupiny s pracovním zaměřením (§ 16 odst. 1 vyhlášky MŠ ČR č. 64/1981 Sb.).

Je zpracována aktualizovaná verze Domácího řádu. Jsou zahrnuty zásady a formy práce, stanovena pravidla, respektovány aktuální vnitřní podmínky a potřeby zařízení. Obsah projednán se všemi pracovníky ústavu - aktualizace datována k 1. září 1999.

12. Doplnit potřebné pomůckové vybavení pro výuku v praktické škole a sledovat využití, stejně tak i v oblasti výchovy mimo vyučování.

Dané oblasti věnuje vedení ústavu velkou pozornost, došlo k doplnění audiovizuální techniky, sportovního nářadí a výbavy, provedena rekonstrukce hřiště, budována letní tělocvična, zřízena herna, hudební místnost, počítačová pracovna a další. Spoluprací s jinými školskými institucemi oblasti profesní přípravy je postupně doplňována učebnicová výbava, s výrobními firmami pak i potřebné nástroje, nářadí a strojní mechanismy.

Přetrvává rezerva funkční úpravy tříd - názor ve výuce, estetická úpravnost.

13. Výrazněji směřovat pozornost na posouzení vhodnosti prostředí při odchodu svěřenců v důsledku rušené ústavní výchovy či zletilostí a především pak v případech podmíněného ubytování mimo ústav (§ 15 odst. 4 vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb.).

Dohodou s referáty sociálních věcí a odděleními péče o děti a rodinu příslušných okresních či městských úřadů je zabezpečen vzájemný kontakt a potřebná míra informovanosti. Zpracovaný písemný materiál VÚM je v půlroční až roční frekvenci doplňován podle získaných údajů (dotazníky). V současné době je realizováno v osmi případech podmíněné ubytování svěřenců mimo ústav, situace je pravidelně vyhodnocována a operativně řešena (pravděpodobnost návratu zpět před ukončením ústavní výchovy je aktuální u třech svěřenců).

14. Přímou výchovnou práci v oblasti plánování koncipovat ve formě týdenních programů (čl. 6 odst. 1 instrukce MŠ ČSR č. 29/1981 Sb.).

Je zabezpečováno v odpovídající míře, dohodnut dílčí podíl svěřenecké samosprávy na tvorbě a přípravě jednotlivých činností.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- celoroční plán práce na školní rok 1999/2000
- rozpis služeb vychovatelů
- rozvrh výuky v praktické škole a učilišti
- vzdělávací programy typů škol v zařízení
- domácí řád, programy výchovné práce jednotlivých skupin
- hospitace, dokumentace svěřenců
- Inspekční zpráva z provedené komplexní inspekce ze dne 9. listopadu 1998
- Protokol o kontrole ze dne 9. listopadu 1998

ZÁVĚR

Následnou inspekci byl ověřen pozitivní posun v plnění resocializačního poslání ústavu, rozsáhlejší změny jsou patrné především v materiální a technické oblasti. Nově budované prostory zájmové činnosti (počítačová pracovna, hudební zkušebna, herna s biliárem a kulečnickem) zlepšují nabídku svěřencům a umožňují motivačněji sestavovat programy činnosti. Další úpravy (botárna, ložnice v původní budově, šatna vlastního a vycházkového oblečení) celkově zkvalitňují prostorovou úroveň. Nově byla zřízena i pracovna vychovatelů u skupiny učňů.

Věcný kontakt ústavu s orgány péče o děti a rodinu a dobře postavený systém podmíněného ubytování svěřenců mimo zařízení, má povahu kvalitní spolupráce a nezbytné úrovně sociálního tréninku. Je plně respektována citace dopisu MŠMT ze dne 16. září 1998, čj. 26

596/98-24, týkající se „Oznámení o nadcházejícím propuštění“. Dotazník zlepšuje kontakt se sociálními kurátory (SEVT 49072 0) a je veden jako dodatek k seznamu povinné dokumentace škol a školských zařízení pro školní rok 1999/2000 (Věstník MŠMT, ročník LV, sešit 4 - duben 1999).

Přetrvávají problémy spojené s kvalifikovaností pedagogických pracovníků (vliv i excentricky umístěného zařízení), pozornost je třeba soustředit na další posilování prvků autoregulačního typu v přímé převýchovné práci. Není obsazena funkce psychologa - výrazný nedostatek.

Souhrnně je konstatován posun v oblasti rozvoje podmínek ústavu i kvalitě řídicí práce.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	PaedDr. Zdeněk Slomek	..Slomek v. r.

V Českých Budějovicích dne 6. října 1999.

Přílohy

Datum a podpis ředitele zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. října 1999

Razítko

Jaroslav Král, v.r.

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: 337 01 Rokycany, Čechova 582	1999-11-01	2371/99
Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a telovýchovy, 118 12 Praha 1, Karmelitská 7	1999-11-01	2370/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		K inspekční zprávě nebyly ředitelem ústavu podány připomínky.